

DESPRE ABSORBȚIA ORDONANȚEI ÎN LEGEA DE APROBARE SAU DE RESPINGERE ÎN CONTEXTUL PREVEDERILOR DIN CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

Lucian CHIRIAC*

Abstract: *Ordonanțele Guvernului României, emise printr-o lege de abilitare dacă legea o cere respectiv ordonanțele de urgență, sunt supuse aprobării Parlamentului. Chiar dacă au intrat în vigoare, odată cu publicarea lor în Monitorul Oficial al României, condiția ultima pe care o solicită legiuitorul pentru ca ordonanța să își continue activitatea, este aprobarea ei, procedură care nu exclude în niciun caz și respectarea ei. Jurisprudența Constituțională a marcat momentul procedurii legislative a aprobării sau respingerii unei ordonanțe în urma dezbaterii parlamentare ca fiind momentul în care se produce absorbția ordonanței în actul legislativ. Dar nu a precizat cum se face. Ei bine, este de cunoscut care este momentul din care absorbția începe să producă efecte juridice, respectiv adoptarea ordonanțelor în dezbateria parlamentară sau publicarea în Monitorul Oficial al României a legii de aprobare.*

Cuvinte cheie: *Absorbție, dezbateri parlamentară, control de constituționalitate anterior (a priori), cerere de reexaminare, reluarea procedurii de dezbateri parlamentară.*

I. Considerente de ordin general: Prevederile art. 61, alin 1, teza a doua din Constituția României revizuită în 2003, conferă Parlamentului (Camera Deputaților și Senat) rolul de „unică autoritate legiuitoare a țării”, singura autoritate publică ce adoptă legi atât din punct de vedere formal sau organic (prin organul chemat să o adopte și prin procedura urmată în acest scop) cât și din punct de vedere material adică al conținutului actului normativ.

Deși, în art. 1 alin. 4 din Constituția României revizuită, se afirmă primordialitatea principiului separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale, ceea ce obligă pe fiecare dintre cele trei puteri să nu intervină în sfera de activitate a celorlalte puteri, actul fundamental odată cu instituirea competenței originare a Guvernului - autoritate a puterii executive (art. 108 alin. 1-3) - conferă acestuia o competență de legiferare prin instituția delegării legislative (art. 108 alin. 3, art. 115 alin. 1-3 și alin. 4-6 din Constituție) (Valea D. C., 2014)¹.

Din cele de mai sus desprindem: În primul rând, delegarea legislativă a Guvernului se manifestă printr-o competență normativă derivată dintr-o lege de abilitare, adoptată de Parlament în domenii care nu fac obiectul legilor organice. Pentru ordonanțele prin

* Ph.D., Professor, George Emil Palade University of Medicine, Pharmacy, Science, and Technology of Targu Mures, ROMANIA.

¹ Constituția României din 1991, revizuită și republicată, Monitorul Oficial al României nr. 767 din 31 octombrie 2003. Detalii despre instituția delegării legislative, a se vedea Daniela Cristina Valea, *Drept constituțional și instituții politice. În Dreptul Român și dreptul comparat*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, pp. 123-124.

abilitare (așa zisele ordonanțe simple), Parlamentul va stabili în mod obligatoriu domeniul și data până la care se pot emite acestea, de asemenea data până la care trebuie supuse aprobării Parlamentului (dacă legea de abilitare o cere) respectiv, până la împlinirea termenului de abilitare. Menționăm că intervalul de timp definit de lege este de la data intrării în vigoare a legii de abilitare, dar care nu poate fi înainte de încheierea primei sesiuni ordinare și până la data reluării lucrărilor în cea de-a doua sesiune ordinară a anului. Nerespectarea termenului atrage încetarea efectelor Ordonanței. Potrivit legii ordonanța prin o abilitare intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României sau la o dată ulterioară prevăzută în lege/ordonanță (art.12 din Legea 24/2000 privind Normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative)².

În al doilea rând, delegarea legislativă se manifestă și printr-o delegare directă, constituțională, conferită Guvernului, de a elabora și emite ordonanțe de urgență. Legiuitorul constituant condiționează competența normativă a Guvernului de existența unor situații extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată, urgența fiind obligatoriu motivată în nota de fundamentare. Dacă inițial, ordonanțele de urgență aveau ca obiect de reglementare domeniile rezervate legilor ordinare, cu timpul, chiar până la revizuirea Constituției (2003), grație și jurisprudenței Curții Constituționale, acestea și-au extins obiectul de reglementare și în domeniul legilor organice.

Ordonanțele prin abilitare intră în vigoare la trei zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, sau la o dată ulterioară precizată în textul lor (art. 12, alin. 1 din Legea nr. 24/2000).

Ordonanțele de urgență intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României sub condiția depunerii lor prealabile la Camera competentă să fie sesizată dacă în cuprinsul lor nu este prevăzută o dată ulterioară (art. 12, alin. 2 din Legea nr. 24/2000).

Prevederile cuprinse într-un act normativ, în cazul nostru în ordonanțe, pe durata existenței acestora pot fi modificate, completate, abrogate, suspendate ș.a.m.d. prin noi reglementări de același nivel sau de nivel superior.

Toate aceste modificări, completări, sau abrogări ș.a.m.d. se încorporează în actul de bază, identificându-se cu acesta dar, numai de la data intrării în vigoare a noului act (art. 58-67 din Legea nr. 24/2000).

Rolul modificator, completator sau abrogator poate să îl joace și legea de aprobare sau legea de respingere a unei ordonanțe, care potrivit legii urmează a fi aprobată. Este adevărat că în jurisprudența Constituțională legea de aprobare sau de respingere integrează în cuprinsul ei și ordonanța, care practic este absorbită de lege devenind odată cu intrarea în vigoare un act juridic legislativ nou de sine stătător. *„Ordonanțele Guvernului aprobate de Parlament prin lege încetează să mai fie acte administrative normative de sine stătătoare și devin ca efect al aprobării de către autoritatea legiuitoare acte normative cu caracter de lege.*³

Dar, față de cele de mai sus, trebuie arătat că absorbția unei ordonanțe într-o lege de aprobare sau de respingere poate produce efecte juridice numai de la data intrării în vigoare a legii prin publicare (Gaudement, 2005)⁴. Până la acel moment, ordonanța inițială care

²Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor administrative, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 139/31 martie 2000

³ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 143/2019/ paragraf 54, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 331/2 mai 2019.

⁴ Yves Gaudemet, Droit administratif, 18^e edition LGDJ, Montchrestien, Paris, 2005, pag. 265

face obiectul acestei aprobări, fără modificări, completări, abrogări, continuă să producă efectele juridice originare de la data publicării ca un act administrativ normativ cu caracter legislativ de sine stătător. Prin urmare, legea de aprobare sau de respingere poate produce efecte juridice prin absorbția ordonanțelor dar numai de la intrarea ei în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial sau la o dată ulterioară prevăzută de lege (art. 8 din Constituție art. 12 din Legea 24/2000).

Orice alte aserțiuni (considerente) vis à vis de prevederile Constituției României și ale Legii 24/2000 nu își găsesc așezarea în sistemul nostru juridic.

De altfel, în pct. 2 alin. 4, teza ultimă din Decizia Curții Constituționale a României nr. 1/1995, se arată: „*Efectele ordonanței se produc până la publicarea legii de aprobare în Monitorul oficial al României, dată de la care se va aplica legea*”⁵.

Expreis verbis Curtea Constituțională a României ne-a oferit răspunsul la întrebarea noastră.

II. Instituții juridice de ordin constituțional După considerentele de ordin general, prevederile Constituției ne obligă să ne oprim la două instituții de rang constituțional.

O primă instituție juridică are ca obiect cererea de reexaminare a legii înaintată Parlamentului de Președinte, înainte de promulgare.

Astfel, legea de aprobare sau de respingere ca oricare altă lege se transmite spre promulgare Președintelui României, care în termen de 20 de zile de la primire poate transmite spre reexaminare legea Parlamentului. Această cerere de reexaminare nu are niciun efect asupra corpului Ordonanței, chiar dacă prin legea de aprobare nepublicată s-a intervenit modificator, completator sau abrogator asupra unor prevederi din ordonanță, odată ce nu au intrat în vigoare, cererea având obiectul și limitele reexaminării stabilit de către Președinte. După reexaminare, legea este retrimisă, de către Parlament către Președinte, ceea ce îi conferă acestuia, într-un termen de 10 zile, fie varianta promulgării, fie varianta sesizării Curții Constituționale, sesizare care poate să cuprindă texte atât din legea de aprobare sau de respingere cât și din ordonanță.

O a doua instituție juridică are ca obiect sesizarea posibilă a Curții Constituționale în cadrul controlului de constituționalitate *à priori* care poate fi făcută conform prevederilor art. 146, lit. a din Constituția României de către Președinte, după reexaminare și primirea legii pentru promulgare (Valea D. C., 2010)⁶. Controlul de constituționalitate, conform celor arătate mai sus, se exercită atât asupra legii de aprobare sau de respingere, cât și asupra textului ordonanței. La finalizarea acestui control, Curtea Constituțională va emite o decizie care conform art. 147 alin. 1 din Constituție, poate produce efecte și asupra Ordonanței, care după cum am arătat este în vigoare, dar numai asupra acelor prevederi din ordonanță constatate ca neconstituționale și care își vor înceta efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă Parlamentul nu reglează în acest interval de timp obiecția de neconstituționalitate (Drăganu, 1998)⁷.

În tot acest timp dispozițiile din lege și din ordonanță - numai cele declarate neconstituționale prin decizie - nu mai produc efecte juridice fiind suspendate *ope legis*.

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 16/26 ianuarie 1995

⁶ Daniela Cristina Valea, Sistemul de control al constituționalității din România, Ed. Universul Juridic, București, 2010, p. 315

⁷ Tudor Drăganu, Drept constituțional și instituții politice, Editura Lumina Lex, București, 1998, vol. II, pag. 316

Dacă legea de aprobare nu este declarată în ansamblul ei neconstituțională și pe cale de consecință și ordonanța, conform considerentelor Deciziei nr. 1/1995 a Curții Constituționale a României actul normativ se transmite din nou spre reexaminare Parlamentului, în limitele art. 77, alin. 2 din Constituție.

Pe cale de consecință, ordonanța, act administrativ normativ, continuă să-și producă efectele juridice proprii, de la intrarea sa în vigoare, independent de legea de aprobare nepublicată, în măsura în care prin Decizia Curții Constituționale prevederile acesteia nu au fost afectate și declarate neconstituționale. Drept dovadă, practica legislativă actuală a Parlamentului, în care ordonanțele emise cu mult timp în urmă și publicate în Monitorul Oficial, produc în continuare efecte juridice, pe când legile de aprobare ale acestora nici nu au fost puse în dezbatere parlamentară.

III. Pe fondul chestiunii de drept. Printr-o Sentință administrativă, pronunțată în fond de Tribunal, s-a dispus admiterea acțiunii în contencios administrativ față de pârâtele Senatul Universității și Instituția Universității și s-a anulat în parte Hotărârea Senatului din 25/02/2022 în privința situației ce a făcut obiectul acestui dosar.

Motivarea instanței s-a bazat pe faptul că prin Decizia Curții Constituționale nr. 75 din 30 ianuarie 2019, legea pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 96/2016 a fost declarată neconstituțională în ansamblul său⁸, ceea ce în lumina Deciziei nr. I din 17 ianuarie 1995⁹ a Curții Constituționale include și ordonanța la care se referă aceasta, astfel că și aceasta din urmă la rândul ei încetează să mai producă efecte juridice.

Ocolind problema fundamentală în analiza acestui caz, Curtea de Apel în calea de atac a respins recursurile, fără să se aplece asupra legalității motivării primei instanțe ce avea ca sâmbure juridic continuitatea în producerea de efecte juridice a Ordonanței de Urgență supusă procedurii de dezbatere parlamentară în urma cererii de reexaminare formulată de Președinte sau a unei decizii cu caracter definitiv a Curții Constituționale și a stabilit competența Senatului universitar limitând-o la verificarea procedurilor stabilite pentru desfășurarea unui concurs fără ca acesta să mai aibă competența de a verifica el însuși dacă un candidat îndeplinea condițiile legale de prezentare la concurs. În motivare instanța de control a dat credit total Metodologiei de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare, elaborată de Universitate înlăturând din ecuație procedurile ce rezultau din Ordonanța de urgență nr. 96/2016 și Legea nr. 1/2011.

Poziția pe care s-a situat Curtea de Apel, elegant spus, este greșită pentru că a înlăturat principiul fundamental al caracterului ierarhic al normei juridice și implicit al principiului legalității.

Este evident că actele administrative ilegale inferioare legii sau ordonanței, imperativ se subordonează normei juridice superioare atât în spiritul cât și în litera ei.

Această nerespectare face ca norma juridică inferioară să fie vădit ilegală, ceea ce poate atrage cea mai gravă sancțiune cunoscută în dreptul administrativ - inexistența actului administrativ.

Prin urmare, *quand nullum est, nullum producitur effectum.*

⁸ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2016 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1009 din 15 decembrie 2016.

⁹ Publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 16/26 ianuarie 1995

În desfășurarea cronologică a evenimentelor reținem:

1. La data de 15 decembrie 2016 intră în vigoare OUG nr 96/2016 prin care a fost introdusă condiția deținerii titlului de conducător de doctorat în vederea obținerii titlului de profesor universitar, (art. 301 alin. 5, lit. b din Legea nr. 1/2011 introdus prin Ordonanța de urgență nr. 96/2016).

2. La data de 30 iunie 2017 legea de aprobare a Ordonanței de Urgență nr. 96/2016 a fost trimisă pentru promulgare la Președinte de către Parlament.

3. La data de 19 iulie 2017 în termenul constituțional de 20 de zile Președintele a formulat cererea de reexaminare, în temeiul art. 77 alin. 2 din Constituție și a retrimis legea la Parlament.

4. La data de 19 decembrie 2017 Parlamentul adoptă legea de aprobare a Ordonanței de Urgență nr. 96/2016 (după reexaminare).

5. La data de 27 decembrie 2017 legea de aprobare adoptată în urma reexaminării a fost trimisă Președintelui pentru promulgare.

6. La data de 4 ianuarie 2018, Președintele sesizează Curtea Constituțională a României (sunt formulate critici de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă) cu obiecția de neconstituționalitate ce avea ca obiect legea de aprobare a Ordonanței de urgență nr. 96/2016 adoptată după reexaminare.

Potrivit dispozițiilor din Constituția României, președintele reprimind legea trebuie să o promulge în 10 zile de la primire nefiindu-i permisă o a doua cerere de reexaminare. Singura alternativă ce îi rămâne la dispoziție, în cazul în care considera că legea este neconstituțională total sau parțial, era sesizarea Curții Constituționale conform art. 146 litera a din Constituție¹⁰

7. În Decizia nr. 63, la data de 13 februarie 2018¹¹, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate cu privire la legea de aprobare în procedura *à priori*.

Prin această decizie au fost declarate neconstituționale dispozițiile din legea de aprobare art. I, pct. 21 (cu referire la art. 16 din OUG nr 75/2015 privind asigurarea calității educației¹²) și pct. 26 (cu referire la art. 4 alin 1 din Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare) din Legea privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniile educației, cercetării, formării profesionale și sănătății precum și legea în ansamblul său.

8. Prin Decizia nr. 63/2018, paragraful 48 Curtea Constituțională arată că „*soluția corectă care conciliază rolul preeminent al Parlamentului în procesul de legiferare și rolul Președintelui României de a sancționa punerea în executarea legii este aceea ca dezbaterile parlamentare să fie reluate în limitele cererii de reexaminare*”.

În aceeași Decizie în paragraful 49, teza finală, Curtea reține că „*practic prin conținutul normativ al legii criticate, Parlamentul s-a comportat ca și când nu ar fi fost în procedura de reexaminare a legii, ci în procedura obișnuită, comună. Prin urmare Curtea constată încălcarea art. 77 alin. (2) din Constituție*”.

¹⁰Decizia nr. 81 din 27 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 136 din 14 martie 2013

¹¹ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 63/2018, publicată în Monitorul oficial al României nr. 201 din 6 martie 2018

¹² Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2015, privind asigurarea calității educației, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 642 din 20 iulie 2005

De altfel, fără echivoc, în paragraful 51 din Decizia nr. 63/2018, Curtea constată „că legea în ansamblul său (n.n. legea de absorbție) este neconstituțională și se impune reluarea procedurii de dezbatere a cererii de reexaminare în condițiile și în limitele fixate de art. 77 alin. (2) din Constituție¹³”.

Raportat la cele mai de sus, prin cererea de reexaminare formulată de Președinte s-a solicitat reconsiderarea unor soluții legislative normative iar Parlamentul era obligat să se limiteze în dezbateri la obiectul acestei cereri. De aceea în considerente pe bună dreptate s-a arătat: *„Parlamentul s-a comportat ca și când nu ar fi fost procedura de reexaminare a legii ci în procedura obișnuită comună”*.

9. Din cele de mai sus, înțelegem foarte clar că retrimiteră la Parlament a legii de aprobare, în vederea reluării procedurii de dezbatere, nu presupune și o încetare a efectelor juridice ale OUG nr 96/2016 așa cum rezultă fără tăgadă din considerentele paragrafului 31 ale Deciziei CCR nr. 75/2019¹⁴ după cum urmează: *„constatarea neconstituționalității legii în ansamblul său trebuie interpretată sub aspectul efectelor Deciziei Curții Constituționale în lumina considerentelor reținute la pct. 51 din decizie potrivit cărora se impune reluarea procedurii de dezbatere a cererii de reexaminare în condițiile și limitele fixate de art. 77 alin. 2 din Constituție”*.

10. La data de 5 decembrie 2018 după finalizarea dezbaterii parlamentare a cererii de reexaminare a Președintelui și pentru punerea în acord cu Decizia Curtea Constituțională a României nr. 63/2018 (a se vedea paragraful 31 din Decizia CCR nr.75/2019), legea de aprobare a OUG nr. 96/2016 a fost din nou trimisă Președintelui României pentru promulgare.

11. La data de 13 decembrie 2018, Președintele a formulat din nou obiecție de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională a României.

De această dată, Președintele a invocat:

a) încălcarea normelor constituționale care reglementează reexaminarea legii la cererea Președintelui.

b) încălcarea normelor constituționale privind reexaminarea pentru punerea în acord cu decizia Curții Constituționale și obligativitatea *erga omnes* a deciziilor instanței de contencios constituțional.

12. La data de 15 februarie 2019 prin Decizia nr. 75/2019 Curtea Constituțională¹⁵ la paragraful 32 reține criticile de neconstituționalitate care vizează în general:

- criticile de neconstituționalitate extrinseci: Parlamentul nu s-a menținut în limitele cererii de reexaminare și a dezbătut și adoptat o nouă formă a legii modificând și completând atât texte vizate de către Președintele României, cât și texte străine cererii acestuia”.

- critici de neconstituționalitate intrinseci: „Curtea s-a pronunțat numai asupra acelor soluții legislative care au fost adoptate în considerarea și în limitele cererii de reexaminare întrucât numai acestea au fost apreciate ca formând obiectul operei de legiferare, în condițiile formulării unei cereri de reexaminare de către Președintele României” (&32).

¹³ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 81 din 27 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 136 din 1 martie 2013

¹⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 120/15 februarie 2019

¹⁵ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 75/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 120/15 februarie 2019

13. Dar, așa cum Decizia nr. 75/2019 în paragraful 31 făcea trimitere la interpretarea Curții Constituționale a României de la pct. 51 din Decizia nr. 63/2000 din 13 februarie 2018, tot așa și noi facem trimitere la pct. 48 și 49 din Decizia nr. 75/2019 a Curții Constituționale a României și pentru identitate de rațiune constatăm că instanța constituțională a dispus prin considerente, care se bucură de puterea de lucru judecat,¹⁶ însoțește actele juridictionale, deci și deciziile Curții Constituționale, și se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor (Blaj, 2023)¹⁷ pe care se sprijină acesta¹⁸.

- în paragraful 48 din Decizia nr. 75/2019 se spune – „*Ca efect al prezentei decizii, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile legii în limitele deciziei Curții Constituționale, ceea ce presupune ca dezbateră parlamentară să fie reluată în limitele cererii de reexaminare, însă numai cu privire la dispozițiile care au făcut obiectul sesizării și controlului de constituționalitate în prezenta cauză*”.

- în paragraful 49 din Decizia nr. 75/2019 se spune - „*O altă soluție, în sensul solicitat de autorul sesizării, respectiv de constatare a neconstituționalității legii în ansamblu, fără posibilitatea Parlamentului de a o mai reexamina, nu are suport constituțional (câtă vreme controlul de constituționalitate s-a realizat asupra unor dispoziții ale legii, criticate punctual) și este în contradicție cu Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018 a Curții Constituționale, unde s-a statuat expres că neconstituționalitatea legii în ansamblul său pe dimensiunea extrinsecă în circumstanțele analizate "impune reluarea procedurii de dezbateră a cererii de reexaminare", iar nu încetarea procedurii legislative. Nu este vorba de dobândirea de către Parlamentul României a "dreptului de a reexamina o lege în mod repetat ci de proceduri de reexaminare a legii având temeiuri și regim constituțional diferit: art. 77 alin. (2) - reexaminarea legii la cererea Președintelui României și art. 147 alin. (2) - reexaminarea legii pentru punerea în acord cu decizia Curții Constituționale.*

Potrivit considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. I/1995 publicată în Monitorul Oficial, nr. 16/26 ianuarie 1995) puterea de lucru judecat însoțește actele juridictionale, deci și deciziile Curții Constituționale, și se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta¹⁹.

14. La data de 25 decembrie 2021 a intrat în vigoare legea de aprobare numărul 307/2021 prin care OUG nr 96/2016 a fost aprobată prin lege și absorbită de aceasta cu efect legislativ²⁰.

IV. Concluzii evidente ce rezultă din spiritul și rațiunea Constituției României 1.

Plecând de la speța care ne-a prilejuit întreaga analiză, considerăm că în mod greșit instanța de fond a reținut că prin Decizia nr. 75/30.01.2019, Curtea Constituțională a declarat Legea de aprobare ca neconstituțională în ansamblul său, incluzând prin aceasta, potrivit Deciziei

¹⁶ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. I/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 16 din 26 ianuarie 1995

¹⁷ Blaj Sonia Bianca, *Drept procesual civil. Partea generală. Note de curs*, Editura University Press, 2023, p. 257

¹⁸ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. I/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 16 din 26 ianuarie 1995

¹⁹ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. I/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 16 din 26 ianuarie 1995

²⁰ Legea nr. 307/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul educației, cercetării și formării profesionale și sănătate, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 1219 din 22 decembrie 2021.

nr. I/1995 a Curții Constituționale a României și Ordonanța la care se referă. Dacă instanța de fond ar fi lecturat mai departe și considerentele Curții în paragrafele nr. 48 și 49, din decizia referită, ar fi constatat că această propoziție juridică are sensul reluării procedurii de dezbatere parlamentară „a cererii de reexaminare” iar nu „încetarea procedurii legislative”. Prin urmare, OUG nr. 96/2016 era și la acel moment în vigoare și producea efecte juridice inclusiv în ceea ce privea desfășurarea concursului.

De altfel, chiar instanța de fond afirmă în motivarea hotărârii că: „ulterior această ordonanță (n.n. OUG nr. 96/2016) a fost aprobată prin Legea nr. 307/2021 în vigoare din 25 decembrie 2021 (pagina 14, alin. 2, teza finală)”. Este evident că legea nu avea ce aproba dacă ordonanța nu ar fi fost în vigoare.

2. Potrivit considerentelor Deciziei Curții Constituționale a României nr. I/1995 „puterea de lucru judecat care însoțește actele jurisdicționale deci și deciziile Curții Constituționale se atașează nu numai dispozitivului ci și considerentelor pe care se sprijină acesta”. Ca atare și considerentele, inclusiv cele din Decizia CCR nr. 75/2019 se bucură de puterea de lucru judecat (sunt nenumărate decizii al Curții Constituționale în acest sens (Drăganu, 1998, p. 331)²¹.

3. Cât timp, Curtea Constituțională a cerut reluarea procedurii de dezbatere parlamentară, în baza cererii de reexaminare a Președintelui și cu respectarea limitelor ei, înseamnă că legea de aprobare nu a fost infirmată, iar în cadrul procedurii de reexaminare Ordonanța nu mai poate fi considerată ca fiind desființată. OUG nr. 96/2016 de la intrarea ei în vigoare și până la producerea absorbției prin Legea nr. 307/2021 respectiv intrarea în vigoare la 25 decembrie 2021, a produs efecte juridice ca act juridic administrativ normativ de sine stătător și independent, după care a produs efecte juridice în forma actului juridic legislativ absorbant.

4. Respectând ierarhia actelor juridice normative, cunoscând superioritatea ierarhică a Constituției, legii și ordonanțelor, orice discuție despre conținutul unor Norme metodologice, Instrucțiuni, Regulamente, ș.a.m.d., adică acte administrative normative inferioare și subordonate în formă și conținut celor expuse mai înainte devine inutilă. Ele potrivit principiului ierarhiei normei juridice se conformează actului juridic superior.

5. Prin urmare Ordonanța de Urgență nr. 96/2016 care a introdus în Legea nr. 1/2011 prevederea conform căreia obținerea titlului de profesor este condiționată de obținerea titlului de conducător de doctorat a produs efecte juridice încă de la publicarea ei (2016) când a intrat în vigoare și în mod continuu până în prezent.

Prin raționamentele mai sus prezentate trebuie să reținem că absorbția propriu-zisă a unei ordonanțe pentru care se cere aprobare se produce în momentul publicării legii de aprobare. Până atunci ordonanța, act administrativ normativ, în măsura în care Curtea Constituțională nu a declarat neconstituționalitate unele dintre prevederile ei (articolul 147 alin. 1 din Constituție) produce efecte juridice proprii chiar și în timpul procedurii de dezbatere a unei cereri de reexaminare formulată de Președinte.

REFERINTE

²¹ Tudor Drăganu, Drept constituțional și instituții politice, Editura Lumina Lex, București, 1998, vol. II, pag. 331

- Constituția României din 1991, revizuită și republicată, Monitorul Oficial al României nr. 767 din 31 octombrie 2003. Detalii despre instituția delegării legislative, a se vedea Daniela Cristina Valea, *Drept constituțional și instituții politice. În Dreptul Român și dreptul comparat*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, pp. 123-124.
- Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor administrative, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 139/31 martie 2000
- Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 143/2019/ paragraf 54, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 331/2 mai 2019.
- Yves Gaudemet, *Droit administratif*, 18^e edition LGDJ, Montchrestien, Paris, 2005, pag. 265
- Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 16/26 ianuarie 1995
- Daniela Cristina Valea, *Sistemul de control al constituționalității din România*, Ed. Universul Juridic, București, 2010, p. 315
- Tudor Drăganu, *Drept constituțional și instituții politice*, Editura Lumina Lex, București, 1998, vol. II, pag. 316
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2016 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1009 din 15 decembrie 2016.
- Publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 16/26 ianuarie 1995
- Decizia nr. 81 din 27 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 136 din 14 martie 2013
- Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 63/2018, publicată în Monitorul oficial al României nr. 201 din 6 martie 2018
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2015, privind asigurarea calității educației, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 642 din 20 iulie 2005
- Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 81 din 27 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 136 din 1 martie 2013
- Publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 120/15 februarie 2019
- Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 75/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 120/15 februarie 2019
- Curtea Constituțională a României, Decizia nr. I/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 16 din 26 ianuarie 1995
- Blaj Sonia Bianca, *Drept procesual civil. Partea generală. Note de curs*, Editura University Press, 2023, p. 257
- Curtea Constituțională a României, Decizia nr. I/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 16 din 26 ianuarie 1995
- Curtea Constituțională a României, Decizia nr. I/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 16 din 26 ianuarie 1995
- Legea nr. 307/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul educației, cercetării și formării profesionale și sănătate, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 1219 din 22 decembrie 2021.
- Tudor Drăganu, *Drept constituțional și instituții politice*, Editura Lumina Lex, București, 1998, vol. II, pag. 331

